

# “Be Good 4 Your Hood”: Hoe werkt dat?

**Een analyse van een aanpak**



Auteurs:  
Marije Voorwinden, MSc  
Marc Noom, Dr.

Met medewerking van: Waltoo Dors, oprichter en eigenaar van  
Voetballen voor Veiligheid / Be Good 4 Your Hood

Amsterdam, 23-02-2024



**BE GOOD  
4 YOUR HOOD**

---

**CONTACTGEGEVENS**

[info@kenniscentrumongelijkheid.nl](mailto:info@kenniscentrumongelijkheid.nl)

**Hogeschool van Amsterdam**  
**Lectoraat Forensische Jeugdzorg**  
dr. Marc Noom, projectleider  
[m.j.noom@hva.nl](mailto:m.j.noom@hva.nl)

**PARTNERORGANISATIES IN HET  
CONSORTIUM**

**Voetballen Voor Veiligheid / Be Good 4 Your Hood**  
Waltoo Dors, oprichter en eigenaar

# Inhoudsopgave

---

<b>1. Inleiding.....</b>	<b>3</b>
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Onderzoeksvragen en methode.....	3
1.2.1 <i>Onderzoeksvragen</i> .....	3
1.2.2 <i>Methode</i> .....	4
1.3 Leeswijzer .....	4
<b>2. De aanpak .....</b>	<b>5</b>
2.1 Ontstaan.....	5
2.2 Doel .....	6
2.3 Aanpak .....	6
2.3.1 <i>Laagdrempelige activiteiten</i> .....	6
2.3.2 <i>Professionals aanwezig bij activiteiten</i> .....	7
2.3.3 <i>Vertegenwoordiging perspectief leefwereld in systeemwereld</i> .....	8
2.3.4 <i>Actief op sociale media</i> .....	9
2.3.5 <i>Individuele hulpvragen</i> .....	10
2.4 Bekendheid en prijzen.....	11
2.5 Samenvatting .....	12
<b>3. Werkzame mechanismes .....</b>	<b>13</b>
3.1 Onderbouwing literatuur.....	13
3.1.1 <i>Sociaal schaduwwerk</i> .....	13
3.1.2 <i>Contacttheorie</i> .....	15
3.1.3 <i>Werkzame mechanismes kansrijke interventies</i> .....	16
3.2 Interviews en focusgroep .....	17

3.2.1 Brugfunctie tussen systeem- en leefwereld.....	17
3.2.2 Rolmodellen.....	17
3.2.3 Vertrouwen .....	18
3.2.4 Kennis op gebied van veiligheid.....	18
3.2.5 Zichtbaarheid brengt beweging op gang van positiviteit .....	19
3.4 Samenvatting .....	19
<b>4. Verbinding met het Masterplan .....</b>	<b>20</b>
4.1 Achtergrond.....	20
4.2 Recente ontwikkelingen .....	20
4.3 Verbinding VVV/BG4YH en het Masterplan.....	21
4.4 Samenvatting .....	23
<b>5. Adviezen ter verbetering.....</b>	<b>24</b>
5.1 Structurele financiering .....	24
5.2 Actualiseren van het projectplan .....	24
5.3 Overige punten.....	25
5.4 Samenvatting .....	25
<b>Literatuurlijst .....</b>	<b>26</b>

# 1. Inleiding

## 1.1 Aanleiding

In Zuidoost ervaren bewoners vaker wantrouwen richting instanties en ongelijke benadering vanuit instanties zoals de overheid (gemeente), corporaties en politie, in vergelijking tot de rest van Amsterdam (Masterplan Zuidoost, 2020). Dit wordt deels veroorzaakt door discriminatie en andere vormen van ervaren ongelijkheid. In het stadsdeel ervaren bewoners vaker dan de gemiddelde Amsterdammer dat ze gediscrimineerd worden, bijvoorbeeld op de werkvloer, bij sollicitaties of door de politie (Masterplan Zuidoost, 2020).

Het vertrouwen van bewoners in (overheids)instanties is belangrijk, omdat dit ervoor kan zorgen dat burgers minder ongelijkheid ervaren, meer betrokkenheid tonen en meer gaan meedoen in de maatschappij (Kloosterman en Schmeets, 2010). Ook zullen ze vaker bereid zijn om samen te werken met (overheids)instanties en/of die te gehoorzamen (Gau, Corsaro, Stewart en Brunson, 2012). Daarnaast is aannemelijk dat bewoners eerder geneigd zijn om hulp te vragen en hulp te krijgen wanneer dit nodig is. Zo komt uit onderzoek dat burgers eerder gebruikmaken van hulpverlening wanneer zij vertrouwen hebben in deze hulpverlening (Bellaart, Day en Hamdi, 2017; Sproet en Wieringen, 2011). Voor een stabiele samenleving waarbij er gelijke kansen zijn voor iedereen, is het dus belangrijk dat er een goede relatie is tussen burgers en (overheids)instanties.

In Amsterdam Zuidoost zet Voetballen voor Veiligheid / Be Good 4 Your Hood zich in om de afstand tussen bewoners en (overheids)instanties (zoals de politie, boa's en hulpverleners) te verkleinen, en daarmee het onderlinge vertrouwen te vergroten. De organisatie doet dit door beide groepen met elkaar in contact te brengen, vanuit de overtuiging dat onderling contact helpt om wantrouwen over een weer weg te nemen en ervaren ongelijkheid te verminderen.

## 1.2 Onderzoeksvragen en methode

### 1.2.1 Onderzoeksvragen

Vanuit de organisatie Voetballen voor Veiligheid / Be Good 4 Your Hood (vanaf hier: VVV/BG4YH) hebben wij de vraag gekregen te onderzoeken in hoeverre zij een bijdrage kan leveren aan het verbeteren van het contact tussen jongeren en professionals werkzaam bij (overheids)instanties (ook wel: de systeemwereld). Met dit onderzoek brachten we de aanpak van VVV/BG4YH in kaart en verkenden we de werkzame mechanismes van de aanpak die als doel heeft het contact tussen jongeren en professionals te verbeteren. Met de uitkomsten van dit onderzoek zijn ook lessen te leren voor andere organisaties gericht op het verkleinen van de kloof tussen jongeren en (overheids)instanties.

In dit onderzoek stonden drie deelvragen centraal:

1. Wat zijn **belangrijke werkzame mechanismes van interventies** die tot doel hebben het contact tussen jongeren en professionals te verbeteren en daarmee het onderlinge vertrouwen te vergroten?

2. Hoe kunnen de **interventies en doelstellingen van VVV/BG4YH** geplaatst worden in de context van het **Masterplan Zuidoost**? In Amsterdam Zuidoost wordt er gewerkt aan een masterplan, waar nagedacht wordt over hoe bewoners gelijke kansen en mogelijkheden hebben. Het is de wens van **VVV/BG4YH** om zo goed mogelijk bij de ontwikkelingen rondom het Masterplan aan te sluiten. Hoe kan dat?
3. Welke **verbetermogelijkheden** zijn er voor VVV/BG4YH met betrekking tot de interventies die ze uitvoert om bij te dragen aan het verkleinen van de kloof tussen leefwereld en systeemwereld voor jongeren?

### 1.2.2 Methode

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden, zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. **Literatuurverkenning.** Hiermee hebben we in kaart gebracht wat we uit eerdere onderzoeken weten over werkzame mechanismes van vergelijkbare interventies als VVV/BG4YH. Daarnaast kregen we zicht op de aanpak van VVV/BG4YH, door de website en krantenartikelen over de organisatie te bestuderen. Tevens keken we naar de overeenkomsten tussen de doelstellingen van het Masterplan en VVV/BG4YH, door documenten over het Masterplan Zuidoost te bestuderen.
2. **Focusgroep**, bestaande uit vijf jongeren, een gebiedsmakelaar van het stadsdeel Amsterdam Zuid-Oost en vier deelnemers vanuit hun rol als bewoner en professional. Tijdens deze bijeenkomst brachten we werkzame mechanismes van de aanpak van VVV/BG4YH in kaart.
3. **Interviews** met elf stakeholders (betrokkenen bij VVV/BG4YH). De stakeholders bevroegen we op werkzame mechanismes en verbetermogelijkheden voor de aanpak. Daarnaast bevroegen we de stakeholders op hoe zij denken over een verbinding tussen VVV/BG4YH en het Masterplan in de toekomst.

De twaalf stakeholders die we voor dit onderzoek interviewden:

- Chourouk Demnati, Programmaregisseur Veiligheid/ Masterplan Zuidoost
- Cindy de Koning, netwerkagent
- Kwame Agyapong-Ntra, Directeur Stichting Scientia Potentia Est
- Kwame Cruden, in de rol als vrijwilliger en sparringpartner
- Marlon Baal, in de rol als nauw betrokkene (ook voorheen boa)
- Rodney Chaar, in de rol als nauw betrokkene
- Sandra Williams, voormalig programmadirecteur Masterplan Zuidoost
- Waltoo en Xavi Dors, oprichters en eigenaars van VVV/BG4YH

Verder spraken we met drie professionals die niet nader genoemd willen worden in dit onderzoeksrapport: twee samenwerkingspartners en een professional uit het sociale domein in Amsterdam Zuidoost.

## 1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we het ontstaan en de aanpak van VVV/BG4YH. In hoofdstuk 3 beantwoorden we deelvraag 1: wat zijn belangrijke werkzame mechanismes van hun interventies die tot doel hebben het contact tussen jongeren en professionals te verbeteren? In hoofdstuk 4 beantwoorden we deelvraag 2: Hoe kunnen de interventies en doelstellingen van VVV/BG4YH geplaatst worden in de context van het Masterplan Zuidoost? Tot slot beantwoorden we in hoofdstuk 5 deelvraag 3: Welke verbetermogelijkheden zijn er voor VVV/BG4YH?

## 2. De aanpak

In dit hoofdstuk beschrijven we het ontstaan en de aanpak van VVV/BG4YH. Dit baseren we op informatie van de website van de organisatie, krantenartikelen en interviews met stakeholders.

### 2.1 Ontstaan

VVV/BG4YH is, zoals de organisatiename aanduidt, een organisatie die mensen oproept om goed te doen voor je buurt. Deze organisatie is opgericht door Waltoo Dors en zijn zoon Xavi (16). Om deze oproep over te brengen naar anderen, organiseren zij (sport)evenementen (bijvoorbeeld voetbaltoernooien), workshops, inspiratiesessies, inspraakavonden en clinics. Ook geven zij voorlichtingen over veiligheid op scholen en voetbalclubs. VVV/BG4YH richt zich in eerste plaats op kinderen en jongeren van 4 tot 27 jaar, maar daarnaast hoopt VVV/BG4YH ook tot inspiratie te zijn voor andere bewoners van Zuidoost én daarbuiten.

VVV/BG4YH begon met een voetbaltoernooi dat Xavi – toen nog 12 jaar – organiseerde voor kinderen uit heel Nederland. Hij wilde iets doen voor kinderen en jongeren naar aanleiding van een aantal geweldsincidenten die in de zomer van 2019 plaatsvonden in Zuidoost. Zuidoost komt vaak negatief in het nieuws door het relatief hoge aantal geweldsincidenten. In een interview voor de krant van Zuidoost vertelde Xavi destijds: *“Het gaat er de laatste tijd in het nieuws alleen maar over hoe onveilig het is in Zuidoost. Ik vind dat er hier veel talent is. Daar mag het ook best meer over gaan. Veel kinderen worden hier [geweldsincidenten in de buurt] bang van en nu kom ik om hulp vragen en aandacht geven aan dit onderwerp. Ik ben zelf niet bang, maar wel voorzichtig, omdat ik niet wil dat er iets naars met mij gebeurt.”*<sup>1</sup> Het doel van Xavi: *“Ik wil dat jongeren zich veilig gaan voelen. Dat ze op een veilige manier over straat kunnen lopen.”*<sup>2</sup>

Wat in 2020 begon met een voetbaltoernooi voor zo'n 50 kinderen en jongeren uit heel Nederland, groeide uit tot een hele organisatie. Eerder dat jaar ging een filmpje viraal van Xavi, op dat moment voetballer bij FC Utrecht, waarop te zien was hoe hij met een gewaagde schijnbeweging een doelpunt scoorde.<sup>3</sup> Hierdoor had hij dat jaar ongeveer 12.000 volgers op Instagram. Zijn *fanbase* op Instagram gebruikt hij om kinderen en jongeren bij elkaar te krijgen voor (sport)evenementen.<sup>4</sup> Tot voor kort droeg de organisatie de naam Voetballen voor Veiligheid. Omdat deze naam niet meer de volledige aanpak van de organisatie dekt, heeft de organisatie de naam veranderd naar Voetballen voor Veiligheid / Be Good 4 Your Hood.

<sup>1</sup> [1023.20062-Krant-nr-50-November-web.pdf \(zuidoostenmeer.nl\)](#)

<sup>2</sup> [Video's – Voetballen voor Veiligheid – 1e video](#)

<sup>3</sup> [1023.20062-Krant-nr-50-November-web.pdf \(zuidoostenmeer.nl\)](#)

<sup>4</sup> [Xavi Dors voetbalt voor veiligheid | NPO Radio 1](#)

## 2.2 Doel

Uit de interviews komt naar voren dat het primaire doel van VVV/BG4YH is om jongeren een veilige buurt te bieden waar iedereen zich thuis voelt. VVV/BG4YH draagt hier aan bij door mensen, waaronder jongeren, te motiveren en te mobiliseren goed te doen voor de buurt. Hiermee wil de organisatie een beweging van positiviteit op gang brengen. De organisatie wil met deze beweging dat er meer oog komt voor wat er goed gaat. Zoals een geïnterviewde de woorden van Xavi Dors aanhaalde: *“Blijf aandacht geven aan het positieve, dan gaat dat groeien.”*

Ook wil de organisatie jongeren een veilige buurt bieden door de verbinding te versterken tussen de leefwereld van de jongeren en de systeemwereld van professionals (zoals politie, het stadsdeel, jongerenwerk en hulpverlening). Uit de interviews komt naar voren dat de organisatie een brugfunctie inneemt tussen de leefwereld van jongeren en de systeemwereld van professionals. Enerzijds wil de organisatie hiermee laten zien aan jongeren dat die systeemwereld binnen handbereik ligt, dat jongeren het recht hebben hun stem te laten horen, maar ook dat zij recht hebben op ondersteuning door professionals. Een geïnterviewde legt uit dat jongeren wonend in Zuidoost vaak opgegroeid zijn met wantrouwen richting (overheids)instanties, bijvoorbeeld doordat hun ouder(s) of bekenden slachtoffer zijn van het toeslagenschandaal. VVV/BG4YH wil jongeren vertrouwd laten raken met professionals en hen sterken om hiermee samen te werken, hen om hulp te vragen wanneer dit nodig is. Anderzijds wil de organisatie professionals werkzaam in de systeemwereld overtuigen van het belang van het betrekken van de community bij het ontwikkelen van beleid. Binnen de systeemwereld is er vaak gebrek aan diversiteit, waardoor, voor goede aansluiting van beleid bij de praktijk, input van de bewoners heel belangrijk is, zo werd genoemd door een stakeholder.

VVV/BG4YH is één van de partners van Wijkimpuls Zuidoost, een driejarig gefinancierd traject<sup>5</sup>, dat gecoördineerd wordt door Venzo&Swazoom Welzijn<sup>6</sup>. Dit is een alliantie van partners die hun krachten bundelen om een impuls aan de wijk te geven. De partners werken gezamenlijk aan projecten en initiatieven die de sociale cohesie versterken, de leefomgeving verbeteren en de kansen en mogelijkheden van bewoners vergroten. Hierin staat de stem van de bewoners centraal. Venzo&Swazoom Welzijn denkt mee in hoe de initiatieven verder gebracht kunnen worden, door te helpen met het vertalen van de ideeën van partners naar concrete plannen en door te helpen met zoeken naar gezamenlijke financieringsmogelijkheden.

## 2.3 Aanpak

### 2.3.1 Laagdrempelige activiteiten

De manier waarop de organisatie haar doel volgens de geïnterviewden vormgeeft, is door laagdrempelige activiteiten te organiseren, zoals een sportactiviteit of een game-avond. Activiteiten worden in zowel grote als kleine context georganiseerd, zoals een voetbaltoernooi voor 50 jongeren of een avondje sporten met een klein groepje meiden. Bij

---

<sup>5</sup> Het wijkimpuls wordt gefinancierd door het VSBfonds ([Geld voor uw sociale of culturele project | VSBfonds](#))

<sup>6</sup> [Home | Wijkimpulszuidoost](#)



grotere activiteiten worden vaak ook andere bewoners van Zuidoost uitgenodigd, zoals ouders van de jongeren. Passend bij het laagdrempelige karakter van de activiteiten, wordt er vaak eten en drinken geserveerd. Welke activiteit er georganiseerd wordt, is afhankelijk van actualiteiten en het seizoen. Een stakeholder gaf als voorbeeld dat VVV/BG4YH het initiatief nam om vrouwelijke collega's met wat meiden te laten sporten. Aanleiding hiervoor was de zelfdoding van een meisje van wie een seksvideo verspreid was. Bij het organiseren van activiteiten, wordt de community altijd betrokken om te brainstormen over wensen en mogelijkheden.

Onderdeel van de activiteiten is altijd dat de begeleiders de deelnemende jongeren (en andere bewoners) aansporen goed te doen voor de buurt. De jongeren worden opgeroepen deze boodschap te delen met anderen. Vaak worden er producten, zoals T-shirts en truien, uitgedeeld met de slogan 'Be Good 4 Your Hood'.



*Jongeren (samen met Waltoo en Xavi) op een voetbaltoernooi met een T-shirt met Voetballen Voor Veiligheid*

### **2.3.2 Professionals aanwezig bij activiteiten**

Activiteiten die VVV/BG4YH organiseert, zijn een middel om het gesprek met jongeren aan te gaan en verbindingen te leggen met professionals. Stakeholders noemden dat tijdens een sport- of spelactiviteit vaak professionals worden uitgenodigd, zoals politieagenten, boa's, ambulancepersoneel, streetcoaches, jongerenwerkers of ambtenaren vanuit het stadsdeel. Deze professionals komen zowel uit de leefwereld als de systeemwereld, en kunnen ook bestaan uit sporters of ervaringsdeskundigen. Een geïnterviewde agent vertelde dat VVV/BG4YH een voetbaltoernooi organiseerde nadat er veel steekincidenten in Zuidoost plaatsvonden. De politie was ook uitgenodigd om een balletje mee te trappen, zodat de onderlinge band tussen de politie en jongeren versterkt kan worden. Xavi: "Het idee hierachter is dat als je met elkaar speelt, je elkaar beter leert kennen en geen tijd en zin hebt om onaardig tegen elkaar te doen."<sup>7</sup> Professionals doen mee met de georganiseerde activiteit, maar geven vlak voor of na de activiteit ook voorlichting of een

<sup>7</sup> Xavi (13) voetbalt voor veiligheid - UNICEF

vraag-en-antwoord uurtje. Professionals vertellen iets over waar zij jongeren mee kunnen helpen en hoe jongeren de weg naar hen kunnen vinden.



*Een voetbaltoernooi waarbij de politie aansluit.*

### **2.3.3 Vertegenwoordiging perspectief leefwereld in systeemwereld**

Naast dat VVV/BG4YH professionals in contact brengt met de leefwereld, vertegenwoordigt de organisatie het perspectief van jongeren in de systeemwereld. De organisatie weet wat er leeft, welke wensen en behoeften er zijn bij de bewoners en staat in verbinding met organisaties in de systeemwereld. VVV/BG4YH vervult hiermee een brugfunctie tussen de community en partijen uit de systeemwereld (zoals het stadsdeel, de Arena en Rochdale). Partijen die bewoners uit de community willen bereiken, kunnen VVV/BG4YH inschakelen om te brainstormen over hoe dit aan te pakken. Zo vertelde een stakeholder dat VVV/BG4YH betrokken is bij het initiatief Mannen aan Zet. Dit initiatief wil de vaderbetrokkenheid in Zuidoost vergroten, en vindt plaats onder leiding van de gemeente.<sup>8</sup> VVV/BG4YH speelt een belangrijke rol in het vinden van vaders wonend in Zuidoost die mee willen werken aan dit initiatief. Ook was VVV/BG4YH een samenwerkingspartner van gemeente Amsterdam / Masterplan ZO, om mee te denken over het onder een breder publiek onder de aandacht te brengen van de campagne Orange the World. Dit is een internationale campagne over geweld tegen vrouwen<sup>3</sup>. Tijdens deze campagne werden er 300 oranje tassen van de organisatie uitgedeeld, met de slogan Be Good 4 Your Hood. Hiermee wilde de organisatie een statement maken: als organisatie zijn zij tegen geweld en vóór het bijdragen aan een betere buurt. Verder besteedde VVV/BG4YH extra aandacht aan het thema huiselijk geweld tijdens de weken die in het teken stonden van de campagne. Door de samenwerking van de gemeente met VVV/BG4YH bereikte de campagne een doelgroep die de gemeente anders niet zou bereiken.

<sup>8</sup> [Initiatief Mannen aan Zet wil ruimte voor modern vaderschap - Gemeente Amsterdam](#)



*VVV/BG4YH doet mee aan de campagne Orange the World.*

VVV/BG4YH neemt regelmatig jongeren mee naar gesprekken met deze samenwerkingspartners. Zo noemde een stakeholder dat VVV/BG4YH gevraagd werd mee te denken over hoe de kermis zo veilig mogelijk kan verlopen voor jongeren in Zuidoost. Waltoo bracht jongeren mee naar dat gesprek, zodat zij mee konden denken over veiligheidsvoorwaarden. Een andere geïnterviewde stakeholder – iemand die zich met zijn organisatie ook inzet voor jongeren uit Zuidoost – vertelde dat hij op advies van VVV/BG4YH zijn net nieuwe stagiaire meenam naar een gesprek met burgemeester Halsema. De geïnterviewde had een afspraak met de burgemeester naar aanleiding van een incident vlak bij zijn bedrijfspand. Bij het incident waren jongeren betrokken, en met de burgemeester zou hij bespreken hoe dit in het vervolg voorkomen kan worden. Zo werd het perspectief van een jongere vertegenwoordigd, maar kon de jongere ook ervaren hoe het is om met (hooggeplaatsten binnen) de systeemwereld samen te werken.

### **2.3.4 Actief op sociale media**

Uit de interviews met stakeholders komt naar voren dat een deel van de aanpak van VVV/BG4YH plaatsvindt via social media, zoals Facebook, Instagram en TikTok. VVV/BG4YH leggen hun volgers ongeveer twee keer per maand een vraag van de dag voor. Deze vraag heeft altijd raakvlakken met veiligheid en mentale gezondheid van jongeren, zoals: Welke jongeren hebben het moeilijk? Op deze post komen er veel reacties van jongeren. Per post gaat VVV/BG4YH met ongeveer twintig jongeren en soms ook ouders persoonlijk in gesprek, om hen door te verwijzen naar hulp vanuit bijvoorbeeld het wijkteam en het veiligheidsdomein. De functie als doorverwijzer is waardevol voor jongeren wonend in Zuidoost, omdat er in dit stadsdeel een grotere afstand is tot hulpverlening (Masterplan 2020; Bellaart, Day en Hamdi, 2017). VVV/BG4YH biedt ook zelf ondersteuning door een luisterend oor te bieden, maar ook door bijvoorbeeld contact op te nemen met ouders of een rol als mediator in te nemen tussen jongeren die in conflict met elkaar staan. Zo reageerde er bijvoorbeeld een keer een jongen op een post met een bericht waarin hij vertelde dat hij gepest wordt. VVV/BG4YH is naar aanleiding van dit bericht een gesprek met het slachtoffer en de dader aangegaan, en heeft hen gevraagd samen in een team te spelen tijdens een door VVV/BG4YH georganiseerd voetbaltoernooi. Tijdens dit toernooi werden de desbetreffende jongeren aangewezen als aanvoerders, waarbij ze verantwoordelijk waren voor een gezellig verloop van het toernooi. Door de individuele positieve aandacht en de uitdaging om samen te werken in de rol als aanvoerders, verbeterde het onderlinge contact tussen de jongeren dusdanig, dat ze inmiddels bevriend met elkaar zijn.

Het is vaak Xavi die vanuit de organisatie de gesprekken met de jongeren voert. Xavi vertelt hierover: *“Ze (de jongeren) vinden me een rolmodel. Daarom vind ik het leuk om te helpen. Ik kan daardoor van meerwaarde zijn.”* Jongeren vertellen hem over hun problemen die ze soms verder niemand toe durven te vertrouwen. *“Ik ben zelf een jongere en weet hoe het kan voelen als je niet over je problemen wilt praten”* (Xavi, 16).

Uit de interviews komt naar voren dat VVV/BG4YH sociale media daarnaast inzet om het gesprek tussen jongeren en professionals te faciliteren. Zo legt Xavi bijvoorbeeld drie thema's (rakend aan veiligheid) voor aan zijn volgers, en vraagt hen te stemmen over welk thema ze graag met elkaar in gesprek willen. Vervolgens nodigt VVV/BG4YH professionals uit om iets te vertellen over wat zij voor jongeren kunnen betekenen. *“Ik heb veel volgers en dan vraag ik, wat willen jullie deze week bespreken? Dan regel ik vervolgens een digitale meeting waaraan ook professionals meedoen.”* (Xavi, 16).<sup>9</sup> Het organiseren van digitale bijeenkomsten werd vooral tijdens de Covid-19 pandemie gedaan, toen er minder mogelijkheden waren voor het organiseren van bijeenkomsten live, zoals de (voetbal)evenementen die de organisatie normaal gesproken organiseert.



*Xavi Dors met minister Hanke Bruins Slot van Binnenlandse Zaken (juni 2023)*

Verder motiveert Xavi zijn leeftijdsgenoten via zijn Instagramaccount positieve activiteiten te ondernemen, zodat de kinderen en jongeren niet op het verkeerde pad belanden. *“Doe gewoon je best met alles wat je doet.”* (Xavi, 16).<sup>10</sup>

### **2.3.5 Individuele hulpvragen**

Daarnaast komt uit de interviews naar voren dat bewoners VVV/BG4YH regelmatig benaderen met individuele hulpvragen op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. VVV/BG4YH heeft een groot netwerk in de systeemwereld, en kan bewoners naar de juiste professionals verwijzen. Veel bewoners voelen wantrouwen jegens (overheids)instanties, en vragen VVV/BG4YH – die wel het vertrouwen heeft van de community - wat de beste zet is. Zo noemden respondenten dat ouders regelmatig Waltoo om advies vragen in wat

<sup>9</sup> Xavi (15) uit Zuidoost wint Kinderprijs: 'Blijf het positieve aandacht geven' (parool.nl)

<sup>10</sup> Video's – Voetballen voor Veiligheid – 1e video

ze moeten doen wanneer hun kind betrokken is bij criminele activiteiten. Ook preventief zoeken ouders contact om te voorkomen dat er problemen ontstaan.

## 2.4 Bekendheid en prijzen

Om hun mantra extra kracht bij te zetten, verkoopt de organisatie kleding met Be Good 4 Your Hood. Inmiddels dragen veel bewoners maar ook professionals deze kleding. De boodschap van VVV/BG4YH verspreidt zich volgens de geïnterviewde stakeholders als een olievlek over Zuidoost, maar ook daarbuiten. Profvoetballers, bekende Nederlanders en politici laten via sociale media weten dat ze de organisatie steunen, door foto's en filmpjes te delen waarop ze kleding dragen met Be Good 4 Your Hood.



*Voormalig profvoetballer (Ajax) Urby Emanuelson is regelmatig betrokken bij de VVV/BG4YH. Hier geeft hij een les op een school.*

De activiteiten van VVV/BG4YH worden positief ontvangen door de gemeente Amsterdam, en ook komen Xavi en Waltoo regelmatig in het nieuws om te vertellen over hun initiatief. In 2021 ontving Xavi een video van minister Grapperhaus, waarin hij hem bedankt voor zijn inzet voor veiligheid, leefbaarheid en gelijkheid in de buurt. Datzelfde jaar won Xavi ook de Young Impact Award en een jaar later de Nationale Vfonds Kinderprijs.<sup>11</sup> Van de gemeente Amsterdam ontving Xavi een heldenspeldje en een certificaat van waardering.<sup>1213</sup> Van Stichting WEP ontving VVV/BG4YH een Gouden bal en een tegel op het Anton de Komplein<sup>14</sup>. Ook ontving de organisatie de CNP award Leefbaarheid en Veiligheid (Caribisch Netwerk Politie).

De Nederlandse Unesco Commissie heeft een rapport geschreven met daarin een overzicht van initiatieven in Nederland om de verbinding te maken tussen de culturele leefwereld van grote groepen jongeren, makers en communities enerzijds en de systeemwereld anderzijds. In hun rapport ON(VER)VANGBAAR, De innovatieve kracht van the culture, is VVV/BG4YH genoemd als een best practice in Amsterdam. Het project wordt genoemd als een middel om de ongelijkheid tussen burgers met een verschillende achtergrond te verkleinen.

<sup>11</sup> [Wall of Fame - Young Impact](#)

<sup>12</sup> [Xavi Dors \(13\) krijgt heldenspeldje en dank van minister Grapperhaus - Waterkant](#)

<sup>13</sup> [Xavi \(15\) uit Zuidoost wint Kinderprijs: 'Blijf het positieve aandacht geven' \(parool.nl\)](#)

<sup>14</sup> [Steen en Gouden Bal ontvangen voor inzet en impact op het gebied van veiligheid. – Voetballen voor Veiligheid](#)



*Xavi in gesprek met minister-president Rutte en minister de Jonge.*

## 2.5 Samenvatting

VVV/BG4YH zet zich in om de veiligheid en leefbaarheid van bewoners in Zuidoost (en daarbuiten) te verbeteren, door het vertrouwen te vergroten tussen de leefwereld van bewoners en de systeemwereld van professionals. Dit onderzoek richt zich specifiek op de aanpak van de organisatie die zich richt op jongeren. VVV/BG4YH organiseert allerlei soorten activiteiten en evenementen om bewoners en professionals dichter bij elkaar te brengen en hiermee de onderlinge verbinding te versterken. VVV/BG4YH vertegenwoordigt het perspectief van bewoners in de systeemwereld en fungeert als brugfunctie in het contact met professionals. Ook is de organisatie actief op social media. Via deze weg en kleding en andere voorwerpen (zoals tassen en bekers) met de slogan Be Good 4 Your Hood, verspreidt de organisatie de boodschap waar ze voor staan: wees goed voor je buurt, leid je leven positief. Met de aanpak heeft de organisatie al veel bekendheid verworven. Ook ontvingen ze diverse prijzen als blijk van waardering van organisaties als het stadsdeel, de politie en het Nationale Vfonds Kinderprijs.



*Waltoo Dors bij een voorlichting op een school.*

## 3. Werkzame mechanismes

In hoofdstuk 3 geven we antwoord op de eerste deelvraag: wat zijn belangrijke werkzame mechanismes van interventies die tot doel hebben het contact tussen jongeren en professionals te verbeteren? We beantwoorden deze deelvraag door de aanpak van VVV/BG4YH te onderbouwen met literatuur (paragraaf 3.1), aangevuld met informatie uit de gehouden interviews en focusgroep (paragraaf 3.2).

### 3.1 Onderbouwing literatuur

We onderbouwen de aanpak van VVV/BG4YH door als eerste te beschrijven onder welk type sociaal werk (sociaal schaduwwerk) de werkzaamheden vanuit de organisatie geplaatst kunnen worden (3.1.1). Vervolgens beschrijven we de werkzame mechanismes voor sociaal schaduwwerk. Omdat VVV/BG4YH een vorm is van sociaal schaduwwerk, kunnen de werkzame elementen beschouwd worden als onderbouwing van hun aanpak. Vervolgens onderbouwen we de aanpak van VVV/BG4YH met de sociale contacttheorie (3.1.2). Daarna beschrijven we werkzame mechanismes die we kennen vanuit eerdere onderzoeken naar kansrijke interventies die als doel hebben het contact tussen jongeren en professionals te verbeteren (3.1.3).

#### 3.1.1 Sociaal schaduwwerk

##### *Definitie*

In internationale literatuur worden werkzaamheden verricht door een organisatie zoals VVV/BG4YH aangeduid als sociaal schaduwwerk (Schrooten et al., 2019). Sociaal schaduwwerk is informeel sociaal werk. De mensen die dit werk uitvoeren, maken geen onderdeel uit van het formele sociale landschap, maar ontwikkelen in de praktijk wel degelijk activiteiten die overeenkomen met formeel sociaal werk (Welschen en Schrooten, 2023). Kenmerkend voor dit type sociaal werk is dat de zorg en ondersteuning een collectieve insteek heeft, die verder gaat dan het individuele of persoonlijke niveau (Welschen en Schrooten, 2023). Daarbij is de leefwereld van burgers vaak het vertrekpunt (Plovie, 2019).

De metafoor van schaduw wordt gebruikt om te verwijzen naar een 'nieuwe liefdadigheidseconomie in de schaduw van de welvaartstaat' (Kessl, 2018). Deze organisaties nemen – met veel minder middelen – de taken op die lijken op de collectieve verantwoordelijkheden van de staat (Welschen en Schrooten, 2023). In het sociaal domein is de nadruk steeds verder verschoven naar zelf- en samenredzaamheid en wijkgericht werken (Welschen en Schrooten, 2023). In reactie op de terugtrekkende overheid, vervullen deze maatschappelijke organisaties een steeds belangrijkere rol.

Het concept sociaal schaduwwerk is een product van voortschrijdende inzichten dat dit type sociaal werk een centrale rol speelt in de ondersteuning van bewoners. Het formele sociaal werk sluit aan bij de behoeften van een steeds diverser wordende samenleving (Welschen en Schrooten, 2023). Zo is bekend dat stadbewoners met een migratieachtergrond vaak

niet de weg weten naar formele hulp- en ondersteuning (Bellaart, Day en Hamdi, 2017). Sociaal schaduwwerk is een alternatief vangnet en vervult vaak een cruciale schakel- of brugfunctie tussen bewoners en formele / professionele organisaties (Thys & Anciaux, 2019).

### ***Werkzame mechanismes***

Welschen en Schrooten (2023) noemen een aantal werkzame mechanismes van sociaal schaduwwerk, die er toe bijdragen dat bewoners de ruimte voelen om hulp te vragen en ondersteuning te ontvangen:

#### **1. Ontmoeting in ongedwongen context**

Het aanbieden van ondersteuning of welzijnsactiviteiten is vaak niet de primaire focus van een initiatief vanuit sociaal schaduwwerk. Mensen komen meestal bij elkaar om andere redenen, zoals het gezamenlijk ondernemen van activiteiten zoals sport. Door elkaar in een laagdrempelige en ongedwongen context te ontmoeten, kan er vertrouwen ontstaan.

#### **2. Nabije deskundigheid**

Kenmerkend voor sociale schaduwwerkers is dat zij vertrouwen winnen van hun doelgroep doordat zij nabij zijn. Ze zijn onderdeel van de gemeenschap voor wie ze activiteiten organiseren. Ze wonen in dezelfde wijk en zijn soms ervaringsdeskundig op dezelfde terreinen als de mensen voor wie ze werken. Door de nabijheid van de sociale schaduwwerkers tot de leefwereld van de mensen voor wie ze actief zijn, beschikken zij over specifieke kennis van de doelgroep. Dit wordt ook wel 'nabije deskundigheid' genoemd (Welschen, Lucas & Hoijtink, 2021; Lucas et al., 2021). Deze deskundigheid uit zich in scherpe inzichten in de behoeften van de doelgroep, duidelijke opvattingen over het beleid en over hoe bestaande sociale interventies uitwerken in de praktijk. Daarnaast uit zich dit in het hebben van alternatieve oplossingen voor de sociale problematiek onder de doelgroep.

#### **3. Autonome en onafhankelijke positie**

Een ander kenmerk is dat sociale schaduwwerkers een autonome en onafhankelijke positie hebben, anders dan het formeel sociaal werk. Dit draagt er vaak aan bij dat ze voor de doelgroep een makkelijk te vertrouwen bron van steun zijn. Dit geldt helemaal wanneer de doelgroep formele voorzieningen wantrouwt.

De onafhankelijke positie van de sociale schaduwwerkers zorgt ervoor dat ze laagdrempelig aanwezig kunnen zijn en goed in kunnen spelen op de specifieke behoeften van de doelgroep. Sociale schaduwwerkers kunnen zich flexibeler opstellen, doordat ze minder verbonden zijn aan wettelijke en organisatorische kaders dan formeel sociaal werk.

#### **4. Innovatieve kracht**

Aanvullend op de werkzame mechanismes geformuleerd door Welschen en Schrooten (2023), is de innovatieve kracht van het sociaal schaduwwerk een belangrijk werkzaam mechanisme. Bij het sociaal schaduwwerk hoeft minder rekening gehouden te worden met protocollen of richtlijnen, waardoor creatief gereageerd kan worden op vragen vanuit de samenleving. Dat maakt dat voortdurend "out-of-the-box" gedacht kan worden en dat per vraag een innovatieve oplossing gezocht kan worden.



### **Dilemma's**

Welschen en Schrooten (2023) noemen ook een aantal dilemma's waar sociale schaduwwerkers mee te maken hebben. Het is goed dat samenwerkingspartners en opdrachtgevers kennis nemen van deze dilemma's en sociale schaduwwerkers hierin tegemoetkomen. De dilemma's die Welschen en Schrooten (2023) noemen:

#### **1. Gebrek aan waardering en erkenning**

Hieronder valt ook materiële erkenning in de vorm van financiële ondersteuning. Welschen, Lucas en Hoijtink (2021) benadrukken dat er onderscheid is tussen lichtere vormen van waardering, zoals aanmoedigingsprijzen, en fundamentele erkenning. Fundamentele erkenning houdt in dat sociaal schaduwwerk een serieuze inhoudelijk partner is van overheid en formele instanties.

#### **2. Nadelen van financiële ondersteuning**

Een gerelateerd dilemma is dat meer financiële middelen en erkenning als gevolg kan hebben dat het informeel sociaal werk zich aan striktere formele kaders dient te houden. Hierdoor kunnen de organisaties hun onafhankelijke en autonome positie verliezen, terwijl dit juist hun kracht is.

#### **3. Onbekendheid**

Tussen aanbieders van sociaal schaduwwerk en formele organisaties kan wederzijdse onbekendheid en wantrouwen spelen. Samenwerking loopt hierdoor soms niet soepel. Schaduwwerkers voelen zich soms niet serieus genomen en ervaren soms dat er aan hun deskundigheid en aanpak wordt getwijfeld. Professionals zijn soms bezorgd over de kwaliteit van sociaal schaduwwerk, vinden niet altijd de tijd om te investeren in relaties met het schaduwwerk. Bovendien kunnen professionals de groei van een informeel sociaal werk als aantasting van hun eigen professionele positie ervaren.

### **3.1.2 Contacttheorie**

VVV/BG4YH heeft als doel jongeren en professionals met elkaar in contact te brengen en daarmee het wederzijds vertrouwen te verbeteren. Dit principe kan onderbouwd worden met de contacttheorie van Allport (1954). Deze theorie stelt dat meer contact tussen groepen leidt tot meer verbinding en een vermindering van onderlinge vooroordelen. Contact vergroot het wederzijds begrip en vertrouwen (Pettigrew en Tropp, 2006). Langdurig contact levert meer effect op (Brown & Hewstone, 2005), maar een eenmalige ontmoeting kan ook al zorgen voor effecten op de korte termijn.

Er zijn een aantal voorwaarden waar het contact aan moet voldoen, om daadwerkelijk positieve effecten te hebben:

- **Het contact moet positief zijn.** Negatief contact kan de houding richting de 'ander' juist verslechteren (Barlow et al., 2012; Graf, Paolini, & Rubin, 2014).
- De verschillende groepen moeten een **empathische houding** krijgen richting elkaar (Pettigrew en Tropp, 2008, 2011). Echt inleven in de persoon van de andere groep zorgt voor vermindering van negatieve gevoelens. Hiervoor is noodzakelijk dat mensen echt oprecht naar elkaar luisteren en zich inleven in elkaars verhalen.
- Het **contact moet ervoor zorgen dat angsten** over de andere groep **verminderen** (Pettigrew en Tropp, 2008). De bedoeling van het contact is dat mensen gaan ervaren dat de andere groep niet bedreigend is.

### 3.1.3 Werkzame mechanismes kansrijke interventies

In literatuur over interventies gericht op het verbeteren van het contact tussen groepen die elkaar wantrouwen, komen een aantal belangrijke ingrediënten naar voren waar kansrijke interventies aan voldoen (Koomen en Straaten, 2021; Noor en Metwally, 2018; Wonderen en Felten, 2020). Wordt er in een interventie rekening gehouden met de volgende mechanismes, dan verhoogt dit de kans dat het contact aan de bovenstaande voorwaarden (zoals gesteld door de contacttheorie) voldoet:

- Kies voor **een activiteit die aansluit bij de interesse van de doelgroepen** (jongeren en professionals) en het **doel van de interventie**. Zorg voor informeel en laagdrempelig contact. Maak het leuk om mee te doen: zorg voor aansprekende, leuke opdrachten die niet te lang duren. Daarnaast is het ook belangrijk dat de activiteit aansluit bij het doel van de interventie. Een voetbalwedstrijd kan bijvoorbeeld als gewenste activiteit ervaren worden om wederzijds vertrouwen tussen jongeren en politie te vergroten. Om het doel te bereiken, is het belangrijk dat beide doelgroepen met elkaar in contact zijn, en dus de jongeren en politieagenten in gemengde teams zitten.
- **Betrek beide doelgroepen bij alle fases in de ontwikkeling van de interventie**. Hiermee zorg je ervoor dat de doelgroepen (jongeren en professionals) die gebruik gaan maken van de interventie, het eens zijn over het doel, de inhoud en de vorm. Beide groepen zullen hierdoor een gevoel van eigenaarschap ervaren, en meer gemotiveerd zijn om te investeren in de interventie.
- **Heb helder op welke doelgroep je de interventie richt**, en welke kenmerken deze doelgroep heeft.
- **Bereik jongeren in hun leefomgeving**. Laat de interventie plaatsvinden in een omgeving waar jongeren zich comfortabel voelen.
- Bij de deelnemers moet er **duidelijkheid** zijn over **onderlinge verwachtingen en het doel van de interventie**. Bijvoorbeeld hoelang de interventie duurt en wat voor inbreng er verwacht wordt van de deelnemers (jongeren en professionals). Het is belangrijk dat het voor de deelnemers duidelijk is waarom hun deelname van meerwaarde is en wat dit voor hen oplevert.
- **Zorg voor diversiteit** in de groep deelnemers. Het kan de interventie verrijken om een diverse groep deelnemers te hebben. Denk aan diversiteit op gebied van religie, cultuur, leeftijd, opleidingsniveau en etnische achtergrond. Belangrijk is dat er tijdens de interventie wordt benadrukt wat de deelnemers verbindt, wat overeenkomsten zijn. Om er voor te zorgen dat een diverse groep jongeren en professionals deelneemt, is het van belang kansen te bieden voor iedereen om deel te nemen en actief op zoek te gaan naar jongeren die normaal gesproken minder zichtbaar zijn.
- **Neem gelijkwaardigheid als uitgangspunt**. Waar professionals, zoals de politie, buiten de interventie gezagdrager zijn, is het belangrijk deze gezagsverhoudingen binnen de interventie te laten vervallen. Zo kan contact ontstaan vanuit gelijkwaardige posities. Dit kan bijvoorbeeld door de politie in burgerkleding deel te laten nemen.
- Zorg dat het **contact plaatsvindt tussen mensen die typerend zijn voor de doelgroepen**. Op deze manier heeft het contact een groter effect op het vergroten van het onderlinge vertrouwen.
- **Maak gebruik van rolmodellen**. Rolmodellen kunnen jongeren inspireren, bereiken en activeren. Mensen verkieszen sneller iemand tot rolmodel, wanneer deze persoon veel overeenkomsten heeft.

- **Zorg dat er vaker onderling contact is.** De kans op verbetering van het onderlinge contact vergroot wanneer er regelmatig contact is gedurende een langere periode.

## 3.2 Interviews en focusgroep

We hebben de deelnemende stakeholders bevroegd op wat volgens hen werkzame mechanismes zijn van de interventies georganiseerd door VVV/BG4YH. In deze paragraaf beschrijven we deze werkzame mechanismes. Hierin zien we overeenkomsten met de werkzame mechanismes die naar voren worden gebracht in de literatuur.

### 3.2.1 Brugfunctie tussen systeem- en leefwereld

In het merendeel van de interviews en de focusgroep werd genoemd dat de kracht van VVV/BG4YH is dat er verbinding is met zowel de systeemwereld van professionals als de leefwereld van bewoners. De organisatie heeft een groot netwerk onder partijen in de systeemwereld, maar ook onder de bewoners in Zuidoost. Respondenten noemden dat VVV/BG4YH die verbindende rol vormgeeft door mensen met verschillende perspectieven bij elkaar te brengen en in gezamenlijkheid naar oplossingen te zoeken. Doordat VVV/BG4YH zowel de leef- als de systeemwereld kent, neemt de organisatie een brugfunctie in tussen die twee werelden. Het grote netwerk van VVV/BG4YH binnen de systeemwereld zorgt ervoor dat de organisatie bewoners snel naar de juiste instantie of persoon kan doorverwijzen. Doordat VVV/BG4YH beide werelden goed kent, kan er makkelijk geschakeld worden tussen de werelden, zo noemde een respondent.

VVV/BG4YH geeft deze brugfunctie onder andere vorm door activiteiten te organiseren voor jongeren en professionals, met als doel hun onderlinge contact te verbeteren (zie paragraaf 2.3.2). Hierover vertelde een stakeholder (netwerkagent) dat het onderlinge contact helpt om een vertrouwensband met jongeren op te bouwen. In ieder geval voor de dag dat de activiteit plaatsvond, was het vooroordeel van jongeren over dat de politie “*de boeman*” is, weggenomen, zo vertelde de netwerkagent. Een andere stakeholder benadrukte dat er meer nodig is om op langere termijn het vertrouwen te verbeteren en de kloof te verkleinen. Hiervoor moet er op regelmatige basis onderling contact zijn en moet ook de dialoog gevoerd worden over wederzijdse vooroordelen, zo noemde hij.

### 3.2.2 Rolmodellen

In de focusgroep en in vier interviews werd genoemd dat Waltoo en Xavi, oprichters en eigenaars, fungeren als rolmodellen in Zuidoost. Een geïnterviewde legde uit dat de samenwerking tussen vader en zoon een mooi voorbeeld is voor andere vaders in Zuidoost. Ook werd genoemd dat Waltoo en Xavi rolmodellen zijn in hoe zij bijdragen aan een betere buurt. Ze dragen uit wat ze willen overbrengen naar anderen: *be good for your hood*, wees goed voor je buurt. Zo schreef Xavi tijdens de feestdagen van 2021 kaartjes aan eenzame mensen uit de buurt<sup>15</sup>, doneerde VVV/BG4YH samen met Stichting AYNT laptops en gevulde tassen aan het G-team van voetbalclub Zuidoost United<sup>16</sup> en haalden ze 1020 euro op voor kinderen in Gambia, Guinee en Suriname<sup>17</sup>. Ook hielp de organisatie Suriname

<sup>15</sup> Xavi ( 14 ), schrijft kaartjes voor eenzame mensen – Voetballen voor Veiligheid

<sup>16</sup> Stichtingen Voetballen voor Veiligheid en AYNT doneren laptops en gevulde tassen aan G-team van voetbalclub Zuidoost United – Voetballen voor Veiligheid

<sup>17</sup> 1020 euro opgehaald voor kinderen in Gambia, Guinee en Suriname – Voetballen voor Veiligheid

tijdens de coronacrisis, door de verkoop van T-shirts en truien<sup>18</sup> en helpen ze voedselpakketten samenstellen voor mensen die het moeilijk hebben.<sup>19</sup> Daarnaast was VVV/BG4YH in 2022 ambassadeur van de Cruyff Foundation voor de 14K run. Samen met Sjaak Swart haalde de organisatie in totaal 385.000,- euro op<sup>20</sup>. Uit onderzoek over hoe rolmodellen functioneren, weten we dat het belangrijk is dat een doelgroep (in dit geval jongeren uit Zuidoost) zich eerder identificeert met een persoon, naar mate er meer overeenkomsten zijn (Taouanza, Felten & Keuzenkamp, 2016). Dat Xavi en Waltoo zelf in Zuidoost wonen en een vertrouwd gezicht zijn voor de bewoners, zal er toe bijdragen dat jongeren (maar ook andere bewoners) zich sneller identificeren met de organisatie, en daarmee ook sneller een voorbeeld nemen aan wat de organisatie uitdraagt.

### 3.2.3 Vertrouwen

Meer dan de helft van de geïnterviewde stakeholders noemde dat een werkzaam element van VVV/BG4YH is dat de organisatie *“in de haarvaten van de community zit”* (zoals twee respondenten het verwoordden). VVV/BG4YH is een bekend fenomeen in Zuidoost (en zelfs daarbuiten) en de oprichters en eigenaars zijn bekende gezichten voor mensen uit Zuidoost. Bewoners weten wie er achter de organisatie zitten, iets dat meestal niet het geval is wanneer er zaken georganiseerd worden vanuit het stadsdeel. Verder noemde een respondent dat mensen werkzaam vanuit VVV/BG4YH *“de taal van de jongeren spreken”*. Wonend in Zuidoost begrijpen ze waar de jongeren vandaan komen, kennen ze de omstandigheden waar de jongeren in opgroeien.

Ook werd genoemd dat VVV/BG4YH gezien wordt als een betrouwbare organisatie. Zo noemden stakeholders dat Waltoo *“geloofwaardig”*, *“oprecht en eerlijk”* is en een *“betrouwbaar persoon in de buurt”*. Hij durft mensen aan te spreken als hij iets niet goed vindt gaan of het ergens niet mee eens is. Verder noemden respondenten dat VVV/BG4YH benaderbaar en laagdrempelig in de wijk aanwezig is. Zo vertelden stakeholders: *“Je hoeft maar te bellen of te appen, en het wordt geregeld”* en *“hij (Waltoo) staat voor iedereen klaar”*. Deze laagdrempeligheid blijkt ook uit andere woorden die door stakeholders genoemd worden over Waltoo: *welcoming*, open, gezellig, vrolijk en vriendelijk, elementen die volgens de respondenten bijdragen in het succes van VVV/BG4YH. De organisatie heeft aanzien en vertrouwen bij de community, waardoor mensen VVV/BG4YH benaderen met hulpvragen die ze niet neer durven te leggen bij professionals uit de systeemwereld.

Deze elementen dragen er toe bij dat VVV/BG4YH een groot bereik heeft onder de bewoners in Zuidoost. Daarom werken organisaties uit de systeemwereld (zoals het stadsdeel) graag samen met VVV/BG4YH (zie paragraaf 2.3.3). Zo werd VVV/BG4YH door de gemeente Amsterdam gevraagd als samenwerkingspartner in de organisatie van de campagne Orange the World. Door deze samenwerking worden bewoners uit Amsterdam bereikt, die anders niet bereikt zouden worden.

### 3.2.4 Kennis op gebied van veiligheid

Vier respondenten brachten de kennis en expertise van VVV/BG4YH op het gebied van veiligheid als werkzaam element naar voren. Waltoo speelt hierin een belangrijke rol. Hij heeft een achtergrond bij de Nederlandse Koninklijke Marechaussee en bij Veiligheid en Justitie en voelt volgens de respondenten aan wanneer het *“rommelt in de wijk”*. Waltoo begeleidt al jaren jongeren als coach. Hij heeft veel ervaring en affiniteit met de doelgroep,

<sup>18</sup> [Amsterdamse Wally helpt Suriname met de verkoop van T-shirts – Voetballen voor Veiligheid](#)

<sup>19</sup> [Xavi Dors wint met 'Voetballen voor Veiligheid' de Nationale Kinderprijs 2022 – Voetballen voor Veiligheid](#)

<sup>20</sup> [Ambassadors for the 14k run of the Cruyff Foundation – Football for Safety \(voetballenvoorveiligheid.nl\)](#)

wat zorgt voor een goede verbinding. De respondenten vertelden dat VVV/BG4YH de weg weet in het veiligheidsdomein; weet bij wie je moet zijn om zaken te agenderen. De kennis en expertise van VVV/BG4YH op het gebied van veiligheid wordt onvoldoende serieus genomen, zo komt uit twee interviews. Zo kaartte VVV/BG4YH regelmatig bij het stadsdeel aan als de organisatie onrust in Zuidoost voorzag, en werden deze signalen niet altijd opgepakt.

### **3.2.5 Zichtbaarheid brengt beweging op gang van positiviteit**

Uit alle interviews en de focusgroep komt naar voren dat stakeholders de zichtbaarheid van VVV/BG4YH als werkzaam element zien. Veel mensen in Zuidoost – maar ook daar buiten – dragen kleding met de slogan Be Good 4 your Hood. De slogan nodigt uit om het gesprek aan te gaan over ‘goed doen voor je buurt’. Respondenten noemden dat de zichtbaarheid van de organisatie een beweging op gang brengt. Het statement van de organisatie *“verspreidt zich als een lopend vuurtje”* zo noemden twee respondenten. De mensen die de kleding dragen, staan achter de boodschap en willen dit overdragen. Respondenten noemden voorbeelden van dat ze mensen de kleding zien dragen tijdens acties waarbij ze zich inzetten voor de buurt, zoals een schoonmaakactie. Dit zorgt ervoor dat er ook aandacht is voor de positieve dingen die in Zuidoost gebeuren, tegenover het negatieve (zoals steekincidenten) dat vaak in het nieuws de aandacht krijgt. Een stakeholder: *“Be Good 4 Your Hood brengt een ander – positief - narratief in Zuidoost. Iets wat het stadsdeel hard nodig heeft.”* Een andere stakeholder: *“Bewoners van Zuidoost zijn trots op het merk en dragen in grote getalen met liefde de boodschap van VVV/BG4YH uit.”*

## **3.4 Samenvatting**

In dit hoofdstuk beantwoorden we deelvraag 1 door een onderbouwing van de aanpak van VVV/BG4YH vanuit de literatuur en vanuit interviews en een focusgroep. In de literatuurverkenning onderbouwen we de aanpak van VVV/BG4YH vanuit literatuur over sociaal schaduwwerk. Werkzame elementen van dit type sociaal werk zijn: de ontmoetingen in een ongedwongen context, nabije deskundigheid en de autonome onafhankelijke positie van een dergelijke organisatie. Met hun aanpak heeft VVV/BG4YH het doel om het contact tussen bewoners (waaronder jongeren) en professionals te verbeteren. Deze aanpak onderbouwen we met de sociale contracttheorie. Meer verbinding tussen groepen ontstaat wanneer het contact positief is, de verschillende groepen een empathische houding naar elkaar hebben en het contact ervoor zorgt dat angsten over de andere groep verminderen. Tevens bevat de literatuurverkenning een opsomming van meer specifieke werkzame elementen van vergelijkbare interventies als de aanpak van VVV/BG4YH.

De werkzame elementen die naar voren komen uit de literatuurverkenning, komen grotendeels overeen met de werkzame elementen die genoemd werden in de interviews en focusgroep. De werkzame elementen die de deelnemende stakeholders noemden: de organisatie neemt een brugfunctie in tussen de leef- en systeemwereld en fungeert als rolmodel voor bewoners (met name Waltoo en Xavi als oprichters en eigenaars). Verder werd genoemd dat de organisatie in de haarvaten van de community zit en dat Waltoo en Xavi een bekend gezicht zijn in Zuidoost én daar buiten. Daarnaast werd als werkzaam element naar voren gebracht dat de organisatie veel kennis heeft op het gebied van veiligheid, en dat de zichtbaarheid van VVV/BG4YH een beweging van positiviteit op gang brengt.

# 4. Verbinding met het Masterplan

In dit hoofdstuk beantwoorden we deelvraag 2: Hoe kunnen de interventies en doelstellingen van VVV/BG4YH geplaatst worden in de context van het Masterplan Zuidoost? Hierbij beschrijven we eerst hoe het Masterplan tot stand gekomen is en wat de recente ontwikkelingen zijn rondom het Masterplan. Hierbij beschrijven we ook de verbinding met VVV/BG4YH. Vervolgens beschrijven we hoe de stakeholders denken over een verbinding tussen VVV/BG4YH en het Masterplan in de toekomst.

## 4.1 Achtergrond

De interventies van VVV/BG4YH vinden plaats tegen de achtergrond van het programma Masterplan Zuidoost (2021-2040). Het Masterplan heeft als doel de komende 20 jaar het wonen, werken, onderwijs en de veiligheid te verbeteren. Net zoals voor VVV/BG4YH, was de directe aanleiding van het Masterplan de geweldsincidenten in de zomer van 2019. In vergelijking tot de rest van Amsterdam heeft Zuidoost vaker te maken met criminaliteit, en vooral high impact criminaliteit. Het Masterplan wordt ontwikkeld en uitgerold in een samenwerking van bewoners, de gemeente Amsterdam, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Johan Cruijff ArenA, Ouder- en Kindteams Amsterdam, politie, Randstad, Rochdale, Social Pact en Stichting Zonova. Deze partijen zijn opdrachtgever van het plan en vormen samen de Alliantie (Masterplan, 2020).

Reden voor dit plan is dat Zuidoost veel uitdagingen kent (Masterplan, 2020). Zo heeft de jeugd in dit stadsdeel minder kansen in vergelijking tot de rest van Amsterdam. Dit komt onder andere doordat Zuidoost relatief veel armoede kent (35% van de kinderen groeit op in armoede). Bewoners ervaren gevoelens van onveiligheid en er is hoge werkloosheid en een tekort aan woningen.

## 4.2 Recente ontwikkelingen

Het oorspronkelijke idee van het programma is dat de leefwereld van het kind, de jongeren en opvoeders centraal staat in de aanpak, niet de maatregelen en interventies vanuit (overheids)instanties. We spraken zeven stakeholders over het Masterplan. Uit deze interviews komt naar voren dat het Masterplan aan dit doel concreet vorm wilde geven door onder andere organisaties zoals VVV/BG4YH en het gemeentelijke (subsidie)stelsel dichter bij elkaar te brengen. Met als doel dat lokale informele organisaties zichtbaarder worden en meer (financiële) erkenning krijgen voor wat ze doen. Vanuit het gemeentelijke subsidiestelsel – de systeemwereld – is daarvoor nodig dat kaders ruimer worden, zodat organisaties zoals VVV/BG4YH ook aanspraak kunnen maken op subsidies, zonder dat dit inbreuk doet op hun identiteit. Vanuit de informele organisaties is een professionaliseringslag nodig, aldus een geïnterviewde stakeholder.

De huidige staat van het programma is echter dat bewoners ervaren dat ze te weinig betrokken worden bij de vormgeving en de uitvoering van het programma.<sup>21</sup> Het oorspronkelijke doel van het Masterplan – centraal stellen van de bewoners en samenwerken met de bewoners – wordt dus tot op heden niet bereikt. Bewoners willen betrokken worden bij belangrijke beslissingen, hebben behoefte aan concrete doelstellingen en meer transparantie over de voortgang van het programma, zo schreven ze in een brandbrief aan de gemeente. Dat het de opdrachtgevers van het Masterplan niet lukt om de kloof tussen de leef- en systeemwereld te overbruggen, is reden van het vertrek van Sandra Williams in mei 2023, programmadirecteur van het Masterplan. Zij schreef onder meer: *“Er is meer nodig om de beoogde systeemtransitie in beweging te krijgen en om toe te werken naar een nieuwe werkwijze waarbij de systemische werkwijze ruimte maakt voor de inbreng en het eigenaarschap van de leefwereld.”* In een brandbrief – geschreven na het vertrek van Sandra - eisten de bewoners een groter aandeel in het Masterplan en een evaluatie van de organisatie van het Masterplan en hoe dit zo ver heeft kunnen komen.<sup>22</sup>

Naar aanleiding van de brandbrief is er juli 2023 een bijeenkomst geweest met de Alliantie en de community, over de handelswijze van het Masterplan.<sup>23</sup> Tijdens deze bijeenkomst hebben de burgemeester, wethouder en stadsdeelvoorzitter de geuite zorgen erkend en de community de ruimte geboden om zelf met een plan te komen voor een hervorming van het Masterplan. De Initiatiefgroep Masterplan Zuidoost Community (bestaande uit een groep bewoners) heeft het initiatief genomen om een blueprint op te stellen<sup>24</sup>. Hierin staat hoe zeggenschap en mede-eigenaarschap van bewoners goed en structureel geregeld kan worden. Deze blueprint werd met enthousiasme ontvangen door alle alliantiepartners en is aangenomen. De bewoners hebben hiermee een centrale rol gekregen in de voortgang van het Masterplan.<sup>25</sup>

## **4.3 Verbinding VVV/BG4YH en het Masterplan**

De missie en activiteiten van VVV/BG4YH passen goed bij de ambities die het Masterplan met Zuidoost heeft. Zowel het Masterplan als VVV/BG4YH streven ernaar een bijdrage te leveren in de afname van (jeugd)criminaliteit en het vergroten van vertrouwen van bewoners in (overheids)instanties. VVV/BG4YH speelde een belangrijke rol in het bekend maken van het Masterplan onder de bewoners uit Zuidoost, omdat bij de start nog maar weinig bewoners bekend waren met het programma. VVV/BG4YH werd gevraagd deze opdracht te vervullen, omdat de organisatie, in tegenstelling tot de meeste alliantiepartners, in verbinding staat met de community die centraal zou moeten staan in het Masterplan.

Ook was VVV/BG4YH een van de initiatiefnemers die een rol gespeeld heeft in de ontwikkeling van de blueprint. In de blueprint is onder andere opgenomen dat organisaties zoals VVV/BG4YH bestaansrecht krijgen en meegenomen worden in de verdeling van financiën die beschikbaar gesteld zijn voor het Masterplan. De rol van het sociaal

---

<sup>21</sup> Krantenart. Bewoners Zuidoost veroveren meer zeggenschap in het Masterplan Zuidoost

<sup>22</sup> Krantenart. Bewoners Zuidoost veroveren meer zeggenschap in het Masterplan Zuidoost

<sup>23</sup> [De stem van de bewoners in Masterplan Zuidoost - ZO= Zuidoost \(zoiszuidoost.nl\)](#)

<sup>24</sup> De blueprint is tot stand gekomen op basis van inbreng vanuit bewoners en het maatschappelijke middenveld en is geschreven door Stephany Biezen en Dionne Abdoelhafezkhan.

<sup>25</sup> [De stem van de bewoners in Masterplan Zuidoost - ZO= Zuidoost \(zoiszuidoost.nl\)](#)

schaduwwerk is erg belangrijk gebleken voor de uitrol van het Masterplan. Het doel van het programma is dat het een plan voor én van de bewoners is. Tot op heden werd ervaren dat het plan te ver van de bewoners staat: er wordt een kloof ervaren tussen de leef- en systeemwereld. Een organisatie als VVV/BG4YH kan een brugfunctie vervullen tussen deze twee werelden en dus een belangrijke samenwerkingspartner zijn in het Masterplan. Waltoo en de geïnterviewde stakeholders zien voor VVV/BG4YH ook een structurele betrokkenheid bij de verdere uitrol van het Masterplan. Zoals vanuit VVV/BG4YH nu ook al wordt gedaan, neemt VVV/BG4YH graag een adviesrol op zich. VVV/BG4YH kan het perspectief van bewoners vertegenwoordigen over welke problemen er in het stadsdeel spelen en welke oplossingen hiervoor nodig zijn en organisaties op de nut en noodzaak wijzen van het betrekken van de community bij het ontwikkelen van beleid (zie ook paragraaf 2.3.3). Het vertrouwen dat bewoners hebben in VVV/BG4YH en het grote netwerk dat de organisatie heeft binnen (overheids)instanties, maken daarnaast dat de organisatie bewoners kan bewegen naar formele instanties (zie ook paragraaf 3.2.1).

De geïnterviewde stakeholders benadrukten dat tegenover een dergelijke samenwerking wel fundamentele erkenning zou moeten staan (zoals ook geadviseerd wordt in de blueprint). Benadrukt werd dat VVV/BG4YH als volwaardige gespreks- en samenwerkingspartners beschouwd moet gaan worden, iets dat tot op heden onvoldoende wordt ervaren. Zo noemden twee stakeholders, beiden werkzaam als ambtenaar in het veiligheidsdomein, dat VVV/BG4YH vaak wordt gevraagd mee te denken met zaken op het gebied van veiligheid. VVV/BG4YH vertegenwoordigt dan het perspectief van de community uit Zuidoost. De ambtenaren noemden echter dat VVV/BG4YH nog niet bij alle tafels uitgenodigd wordt waar zij de organisatie zouden verwachten. Zij, maar ook de andere gesproken stakeholders, vertelden dat VVV/BG4YH onvoldoende serieus genomen wordt en onvoldoende (financiële) erkenning krijgt. VVV/BG4YH is afhankelijk van tijdelijke gelden en investeert veel tijd en geld vrijwillig in de organisatie. Uit de interviews met stakeholders spreekt een bepaalde verontwaardiging als het gaat over het ontbreken van fundamentele erkenning. Ze zien dat VVV/BG4YH gewaardeerd wordt: ze ontvangen veel prijzen en waardering vanuit ministers en het stadsdeel. Tegelijkertijd staat daar geen structurele financiering tegenover: winnen grotere partijen, die vaak verder afstaan van de leefwereld, het meestal van kleinere partijen die minder goed passen in de kaders opgesteld door de systeemwereld. Deze tendens wordt ook als dilemma van het sociaal schaduwwerk naar voren gebracht in de literatuur (Welschen, Lucas en Hoijtink, 2021, zie ook paragraaf 3.1.1).

Wanneer een organisatie zoals VVV/BG4YH structurele financiering ontvangt, dan kan dit als gevolg hebben dat de organisatie zich aan striktere formele kaders dient te houden, waardoor ze (deels) hun onafhankelijke en autonome positie kunnen verliezen (Welschen en Schrooten, 2023, zie ook paragraaf 3.1.1). We legden dit dilemma voor aan de respondenten en die herkenden dit. De stakeholders benadrukten het belang dat VVV/BG4YH de eigen identiteit behoudt als een dergelijke samenwerking tot stand komt. Wel werd genoemd dat ze verwachten dat er ruimte zal zijn voor het gesprek met subsidieversterkers hierover. *“Waltoo heeft laten zien dat de manier waarop hij werkt succesvol is. Wanneer er structurele financiering komt, dan kan hij de organisatie alleen nog maar verbeteren, omdat hij dan meer menskracht in de organisatie kan stoppen.”* Met fundamentele erkenning (en daarmee structurele financiering), kan VVV/BG4YH diens impact vergroten en een professionaliseringsslag maken, waarbij de organisatie ook meer in staat is te voldoen aan de verwachtingen van (overheids)instanties. Hierbij is het wel van belang dat de organisatie de werkzame mechanismes (autonome en onafhankelijke positie en laagdrempelige karakter) behoudt.



## 4.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk beantwoorden we deelvraag 2 en plaatsten we de doelstelling van VVV/BG4YH in de context van het Masterplan Zuidoost. Beide organisaties streven ernaar een bijdrage te leveren in de afname van (jeugd)criminaliteit en het vergroten van het vertrouwen van bewoners in (overheids)instanties. VVV/BG4YH is een belangrijke samenwerkingspartner van het Masterplan. Zo heeft VVV/BG4YH een belangrijke rol gespeeld in het bekend maken van het Masterplan onder de bewoners van Zuidoost en was de organisatie een van de initiatiefnemers in de ontwikkeling van de blueprint van het Masterplan. VVV/BG4YH blijft graag een adviesrol vervullen, door een brugfunctie in te blijven nemen tussen de leefwereld van bewoners en de systeemwereld van professionals. Fundamentele erkenning voor een dergelijke samenwerking ontbreekt nog. Stakeholders benadrukten dat voor verdere samenwerking organisaties als VVV/BG4YH fundamenteel erkend zouden moeten worden, wat inhoudt dat er structurele financiering komt en de organisatie als gelijkwaardige gesprekspartner gezien wordt.

## 5. Adviezen ter verbetering

We vroegen de stakeholders of ze adviezen ter verbetering hebben voor VVV/BG4YH. Op basis van hun input beantwoorden we deelvraag 3: Welke verbetermogelijkheden zijn er voor VVV/BG4YH met betrekking tot de interventies die ze uitvoert om bij te dragen aan het verkleinen van de kloof tussen leefwereld en systeemwereld voor jongeren? Voor adviezen ter verbetering kunnen ook de werkzame elementen beschreven in paragraaf 3.1.3 (werkzame elementen van vergelijkbare kansrijke interventies) naast de organisatie gelegd worden, om te bekijken in hoeverre er werkzame elementen zijn die de organisatie nog niet toepast.

### 5.1 Structurele financiering

De geïnterviewde stakeholders benoemden dat ze graag zouden zien dat er structurele financiering komt voor VVV/BG4YH (zie ook paragraaf 4.3). Hierdoor kan de organisatie meer menskracht bieden en daarmee meer continuïteit bieden in het aanbod van activiteiten en in de bemiddeling tussen de leef- en systeemwereld. Nu draait de organisatie op tijdelijke subsidies en wordt veel geld en tijd vrijwillig in de organisatie gestopt. Twee stakeholders geven Waltoo het advies mee *“wat vaker met zijn vuist op tafel te slaan”*, als het gaat over het krijgen van een structurele financiering. Ze benoemden het belangrijk te vinden dat VVV/BG4YH (financiële) erkenning krijgt voor wat ze doet. Met deze erkenning kan VVV/BG4YH meer impact maken, iets wat de respondenten de organisatie toewensen, maar ook de bewoners van Zuidoost. Zoals een respondent het verwoordde: *“Be Good 4 your Hood is van ons allemaal.”*

### 5.2 Actualiseren van het projectplan

Om een professionaliseringslag te maken is het belangrijk dat het projectplan geactualiseerd wordt, noemden vier stakeholders. De informatie die opgehaald is uit deze ronde kan daarin verwerkt worden. Hiermee kan de organisatie aan de buitenwereld laten zien wat ze doen.

Het is goed om daarbij weer te kijken naar de volgende elementen<sup>26</sup>:

- Het doel van de organisatie
- Een beschrijving van de doelgroep
- Een gedetailleerde beschrijving van de aanpak
- Een onderbouwing van de aanpak (vanuit literatuur)

Onderhavig onderzoek biedt handvatten om tot een geactualiseerd projectplan te komen.

---

<sup>26</sup> Gebaseerd op de beschrijving die het NJI vraagt voordat zij een interventie beoordelen. Ter inspiratie: [Werkblad-beschrijving-interventie \(nji.nl\)](#) en [Handleiding werkblad beschrijving interventie \(nji.nl\)](#)

Verder gaven deze stakeholders het advies om de aanpak van VVV/BG4YH te onderzoeken op effectiviteit, zodat het voor subsidieverstrekkers duidelijk is wat de meerwaarde is van een samenwerking. Onderhavig onderzoek zien de respondenten als een mooie eerste stap. Een vervolgstap zou een procesevaluatie kunnen zijn, waarbij er in kaart gebracht wordt hoe VVV/BG4YH te werk gaat en welke verbetermogelijkheden er zijn. Een goede onderbouwing van een aanpak biedt handvatten voor doorontwikkeling en mogelijkheden om de aanpak in andere wijken in Nederland te implementeren. Verder wordt het advies gegeven om richting de systeemwereld te communiceren wat je als organisatie van hen nodig hebt om in aanmerking te komen voor subsidies (bijvoorbeeld voor ondersteuning bij het actualiseren van een projectplan).

## 5.3 Overige punten

De overige adviezen die stakeholders mee willen geven aan VVV/BG4YH zijn (elk punt genoemd door een enkel persoon):

- Vergroot het netwerk aan vrouwelijke ambassadeurs. Het zijn relatief vaker mannelijke ambassadeurs vanuit VVV/BG4YH. Samenwerking met meer vrouwelijke ambassadeurs kan er voor zorgen dat meisjes zich sneller identificeren met de organisatie.
- Vergroot nog meer de zichtbaarheid van de organisatie, door nog actiever te zijn op sociale media.
- Twee algemene tips niet specifiek meegegeven voor VVV/BG4YH, maar gericht aan organisaties zoals VVV/BG4YH:
  - Werk samen, zodat je slagkracht kunt vergroten en sneller aanspraak maakt op subsidies.
  - Plan op tijd activiteiten, en geef de datum van de activiteit ruim een maand van te voren door aan professionals zoals politieagenten. Hiermee vergroot je de kans dat zij aan kunnen sluiten.

## 5.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk kwamen we tot adviezen ter verbetering voor VVV/BG4YH, waarmee we de derde deelvraag beantwoordden. Het advies dat de deelnemende stakeholders meegaven is om structurele financiering te realiseren, zodat er meer continuïteit geboden kan worden in het aanbod. Ook gaven de stakeholders als advies mee om een projectplan op te stellen, zodat de aanpak gedeeld kan worden met de rest van Nederland. In de laatste paragraaf staan een aantal adviezen op een rij die door een klein aantal stakeholders naar voren zijn gebracht.

# Literatuurlijst

- Allport, G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Reading, MA: Addison-Wesley
- Barlow, F. K., Paolini, S., Pedersen, A., Hornsey, M. J., Radke, H. R., Harwood, J. & Sibley, C. G. (2012). The contact caveat: Negative contact predicts increased prejudice more than positive contact predicts reduced prejudice. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 38(12), 1629-1643.
- Bellaart, H., Day, M., & Hamdi, A. (2017). *Wijkteams en diversiteit: hoe wijkteams inspelen op etnisch-culturele diversiteit*. Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving
- Brown, R., & Hewstone, M. (2005). An integrative theory of intergroup contact. *Advances in experimental social psychology*, 37(37), 255-343
- Gau, J. M., Corsaro, N., Stewart, E. A., & Brunson, R. K. (2012). Examining macro-level impacts on procedural justice and police legitimacy. *Journal of Criminal Justice*, 40(4), 333-343.
- Graf, S., Paolini, S., & Rubin, M. (2014). Negative intergroup contact is more influential, but positive intergroup contact is more common: Assessing contact prominence and contact prevalence in five Central European countries. *European Journal of Social Psychology*, 44(6), 536-547.
- Kessler, F. (2018). "Charity economy": In the shadow of the welfare state. *Global Dialogue*, 8(3).
- Kloosterman, R. & Schmeets, H. (2010). *Participatie en vertrouwen*. In: Schmeets, H. (red.) *Sociale samenhang: participatie, vertrouwen en integratie*. Den Haag/Heerlen: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Koomen, M. & Straaten, G., van. (2021). *Wat is volgens jongeren en bestuurders goed contact? En hoe komen ze daar? Een kwalitatief onderzoek naar hoe jongeren en bestuurders het huidige onderlinge contact zien en hoe ze graag in contact met elkaar willen kunnen*. Amsterdam: I&O Research
- Lucas, P., Hoijtink, M., Welschen, S., & Veldboer, L. (2021). Naast ervaringskennis moeten we ook 'nabije kennis' erkennen. *Sociale Vraagstukken*.
- Masterplan Zuidoost. Programma 2021-2024.
- Nederlandse Unesco (2023). *ON(VER)VANGBAAR: De innovatieve kracht van the culture*.
- Noor, S. & Metwally, L. (2018). *Hoe vergroot je het vertrouwen tussen jongeren en de politie? Een handreiking voor het versterken van interventies*. Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving.
- Pettigrew, T. F. (2009). Secondary transfer effect of contact: Do intergroup contact effects spread to noncontacted outgroups? *Social Psychology*, 40(2), 55.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of personality and social psychology*, 90(5), 751.
- Pettigrew, T. F., Tropp, L. R., Wagner, U., & Christ, O. (2011). Recent advances in intergroup contact theory. *International journal of intercultural relations*, 35(3), 271-280.
- Pettigrew, T. F., Tropp, L. R., Wagner, U., & Christ, O. (2011). Recent advances in intergroup contact theory. *International journal of intercultural relations*, 35(3), 271-280

- Plovie, E. (2019). Burgers in beweging. In M. Schrooten, R. Thys, & P. Debruyne (Eds.), *Sociaal schaduwwerk. Over informele spelers in het welzijnslandschap* (pp. 31-44). Politeia.
- Schrooten, M., Thys, R., & Debruyne, P. (Eds.) (2019b). *Sociaal schaduwwerk. Over informele spelers in het welzijnslandschap*. Politeia.
- Sproet, M. & Wieringen, J. van (2011). *Handreiking: bereik alle doelgroepen optimaal. Op weg naar een cultuursensitief Centrum voor Jeugd en Gezin*. Utrecht: Pharos.
- Taouanza, I., Felten, H., & Keuzenkamp, S. (2016). *Werkt het aangaan van een dialoog? Onderzoek naar effectiviteit van dialoogbijeenkomsten tegen vooroordelen en stereotypingen*. Utrecht: Kennisplatform Integratie & Samenleving
- Thys, R. (2019). De politieke rol van etnisch-culturele zelforganisaties in Brussel. Kansen, obstakels en weerstand. In M. Schrooten, R. Thys, & P. Debruyne (Eds.), *Sociaal schaduwwerk. Over informele spelers in het welzijnslandschap* (pp. 347-259). Politeia.
- Thys, R., & Anciaux, B. (2019). Etnisch-culturele organisaties in Vlaanderen en Brussel. Onopgemerkt bouwen aan betere levensomstandigheden in Belgische samenleving. In M. Schrooten, R. Thys, & P. Debruyne (Eds.), *Sociaal schaduwwerk. Over informele spelers in het welzijnslandschap* (pp. 65-79). Politeia.
- Welschen, S. & Schrooten. Sociaal Schaduwwerk. In M. In L. Veldboer, R. Engbersen, E. Hooghiemstra, J. Jansen, L. Koeter, L. Repetur, J. Rözer, & A. Sprinkhuizen (2023). *Lexicon Nabijheid en sociaal werk*. (pp. 260-269). Amsterdam: Uitgeverij van Gennep.
- Welschen, S., Lucas, P., & Hoijtink, M. (2021). *Sociaal schaduwwerker in een wijk Amsterdam Zuidoost: een onderzoek naar 'informele sociaal werkpraktijken' in Holendrecht*. Hogeschool van Amsterdam.
- Wonderen, R. & Felten, H. (2020). *Waarom contact werkt*. Utrecht: Kennisplatform Inclusief Samenleven.



**Stichting Kenniscentrum Ongelijkheid**

Bezoekadres: HVA – Theo Thijssenhuis  
(Wibautstraat 2, Amsterdam)

Postadres: Postbus 2171, 1000 CD Amsterdam

[www.kenniscentrumongelijkheid.nl](http://www.kenniscentrumongelijkheid.nl)